

COMMENTAAR OUDERS VAN WAARDE

bij Rapport Oberon – Evaluatie Ouders & Onderwijs

Maart 2018

Geachte Kamerleden,

In 2018 wordt in de Tweede Kamer een besluit genomen over het functioneren en eventuele voortzetting van subsidie aan Ouders & Onderwijs. Ten grondslag aan dat besluit heeft onderzoeksbureau Oberon een onderzoek verricht. Ook OUDERS VAN WAARDE is gehoord in dit onderzoek. Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om ons commentaar op dat onderzoek en rapport in te brengen bij de evaluatie van Ouders & Onderwijs.

Door het besluit om vanaf 2014 de subsidie van de ouderorganisaties toe te kennen aan Ouders & Onderwijs is in de afgelopen jaren een relatief goed functionerende structuur van pluriforme ouderorganisaties, oudervertegenwoordiging en ouderondersteuning gedeeltelijk afgebroken en ontkracht.

Tot 2014 waren er 4 algemene ouderorganisaties (VOO, OUDERS & COO, NKO en LOBO) en een aantal ouderorganisaties (waaronder een grote als Balans) gebaseerd op een specifieke pedagogische behoefte van de kinderen van die ouders. De vier ouderorganisaties waren succesvol in de algemene belangenbehartiging en werkten ook samen binnen projecten. Zo zetten zij bijvoorbeeld het pesten op de kaart, kleinere klassen, de kosten van het onderwijs waaronder de gratis schoolboeken, voerden pleidooien tegen het thuiszitten van kinderen, voor verandering van medezeggenschapwetgeving, waren betrokken bij alle onderwijsvernieuwingstrajecten, schoolverzuimprojecten, de scholing van ouders in MR, OR en TSO, het opzetten van constructieve ouderbetrokkenheid op scholen zoals het ondersteunen bij lezen en rekenen en voerden een aantal van deze zaken ook uit in de vorm van scholing en voorlichting. Maar ook hebben ze de informatiedienst 5010 opgezet en uitgebouwd gekoppeld aan andere diensten van de ouderorganisaties. Het diende zelfs als voorbeeld voor buitenlandse ouderorganisaties, die op bezoek kwamen en regelmatig hiernaar informeerden via de European Parents Association waar de vier ouderorganisaties lid van waren. De Deense ouderorganisatie Skole og Samfund (nu Skole og Foraeldere) kopieerde het zelfs in Denemarken. De ouderorganisaties gingen effectief om met het subsidiegeld. OUDERS & COO lukte het bijvoorbeeld om van iedere subsidie-euro er twee te maken en bij de VOO was er een soortgelijk beeld. Uiteindelijk zijn twee ouderorganisaties (de LOBO en NKO) na het verlies van de subsidie niet krachtig genoeg gebleken om zelfstandig voort te bestaan. Alleen de VOO en OUDERS VAN WAARDE (v/h OUDERS & COO) zijn na reorganisatie nog steeds succesvol aan het werk. Ze vertegenwoordigen nog een groot aantal ouders in scholen die bij hen aangesloten zijn en de laatste organisatie heeft daarbij ook de katholieke scholen na het wegvallen van de NKO omarmd.

Het rapport Oberon

Met dit rapport doet Oberon zijn naam eer aan. We kennen immers Oberon als Koning der Schaduwen en elfen, en als de feeënkoning uit Shakespeares toneelstuk A Midsummer Night's Dream en de jongsten van hart uit de Efteling waar hij in de Droomvlucht op een bloem zittend naar de bezoekers zwaait. Het sap van de bloem van Oberon in a Midsummernightsdream is bedwelmend en leidt af.

Zo zien we dit rapport ook.

Het aparte van dit rapport is dat het een wetenschappelijk analyse pretendeert maar dat niet waarmaakt. Dat leidt af.

Er zijn flinke vraagtekens te stellen bij de enquêtes die in het rapport worden gebruikt. Met name bij keuze voor de onderzoeksgroep, de waarde en de representativiteit. Desalniettemin zijn de resultaten over de bekendheid van Ouders & Onderwijs na 4 jaar en 4 miljoen subsidie verder tekenend. Het rapport analyseert dat niet en doet er laconiek over.

Er is een onderverdeling gemaakt in hoofdstukken die elk eindigen in een samenvatting waarbij een vraag zou moeten worden beantwoord. De samenvattingen bestaan voornamelijk uit citaten zonder enige analyse of kritische beschouwing op waarde en werkelijkheid.

Er wordt veelvuldig geciteerd uit stukken van Ouders & Onderwijs zelf zonder nadere kritische beschouwing en vervolgens trekken de onderzoekers wel een oordeel naar zich toe dat niet aan onderzoekers is. Namelijk dat de subsidie structureel kan worden gemaakt.

Het weinig kritisch vermogen dat de onderzoekers er in hebben gestopt leidt tot fouten en onzorgvuldigheden. Alsof klakkeloos onjuiste informatie is overgenomen.

Om een enkel voorbeeld te noemen : het rapport schrijft op pagina 7 onderaan bijvoorbeeld ter vergoelijking van de matige prestaties van Ouders & Onderwijs bij 5010 dat het subsidiebedrag dat Ouders & Onderwijs beschikbaar heeft aanzienlijk minder is dan de 1 miljoen die de vier ouderorganisaties hiervoor ontvingen. Dat klopt niet. Een eenvoudige informatie, zelfs bij het ministerie had duidelijk gemaakt dat de 4 ouderorganisaties in 2013 voor de dienst 5010 € 583.000 euro ontvingen. Toch wel essentieel lijkt ons.

Ook elders wordt een merkwaardige vergoelijking van de matige prestaties bij 5010 en op andere gebieden opgevoerd. Geen taak die je van onderzoekers zou verwachten.

De constatering zou moeten zijn dat er in 4 jaar tijd 4 miljoen is besteed aan Ouders & Onderwijs en dat dit de (zeer matige) resultaten zijn.

Zoals ook een kritische beschouwing ontbreekt bij de door Ouders & Onderwijs op pagina 23 opgevoerde site <http://delen.oudersonderwijs.nl> in combinatie met 'ouderwiki' waarbij ouders hun verhalen konden delen. Dit zou waarschijnlijk het alternatief moeten zijn geweest voor het ontbreken van de verbinding van Ouders & Onderwijs met de landelijke ouderorganisaties en een legitimatie van het ontbreken van de vertegenwoordigingslacune. Toen OUDERS VAN WAARDE eind 2017 de site raadpleegde stonden er 2 vertellingen op. Een van een sociaal ondernemer en een van een leerkracht tevens eigenaar van een bureau voor flex-leerkrachten. Bij de 'vragenvanger' stond 1

bijdrage. En er waren wat verhalen van Mark Weghorst maar dat is een medewerker van Ouders & Onderwijs.

Oberon wist dat want het is hen gemeld maar het enige wat het rapport meldt is dat Ouders & Onderwijs meldt dat de 'benutting van de site nog in ontwikkeling is'.

Op pagina 30 ook zo'n fout die met een enkele informatie door de onderzoekers had kunnen worden voorkomen. Halverwege de pagina staat dat Ouders & Onderwijs korte lijnen heeft met de federatie van Europese ouderorganisaties. Die bestaat niet. Op Europees niveau is er een vereniging. De European Parents Association waarvan de bestuurder van OUDERS VAN WAARDE, Werner van Katwijk, geldt als een van de 'founding fathers' en daarvan zowel President als General Secretary is geweest. De directeur van Ouders & Onderwijs Peter Hulsen, is 1 maal gesignaleerd bij de EPA op de jubileumvergadering 30 jaar EPA in Luxemburg en is daar vroeger vertrokken. Op de site van de EPA <http://euparents.eu/> is een en ander ook eenvoudig te checken. De vraag is waarom de onderzoekers dat niet gedaan hebben en slechts de aangeleverde informatie hebben overgenomen.

OUDERS VAN WAARDE was uitgenodigd bij de presentatie van de eerste bevindingen door Oberon. Helaas was er geen concept tekst van het rapport. Er werd gewerkt met een Power Point Prestatie van enkel highlights. In bijlage 2 vindt u daarvan het transcript. Uit die presentatie proefde men een redelijk kritisch ogend resultaat. Bij het uiteindelijke rapport was dat volledig weg. Ook analyses op die punten ontbraken.

Bij die bijeenkomst waren een aantal genodigden. Naast de VOO, Balans en OUDERS VAN WAARDE waren de andere genodigden vertegenwoordigers van een aantal kleine initiatieven die geld hadden ontvangen van Ouders & Onderwijs, een tweetal organisaties Ingrado en OCO (Amsterdam) die lid waren van de Raad van Advies van Ouders & Onderwijs, de VO raad en de Onderwijsconsulenten. De inbreng op die bijeenkomst waaronder ook de schriftelijk inbreng van de ouderorganisaties ontbreekt volledig in het rapport. In bijlage 1 treft u de inbreng van OUDERS VAN WAARDE. Zo werd bijvoorbeeld in de bijeenkomst aan de vertegenwoordigster van de VO raad gevraagd welke punten Ouders & Onderwijs in vier jaar tijd op de agenda had weten te zetten. Dat de VO raad geen enkel punt kon noemen ontbreekt volledig in het rapport.

Het rapport vergoelijkt dat dan wel. Zo lezen we in de tekst in de tweede alinea van pagina 31

..... veel samenwerkingspartners waarderen de constructieve opstelling van Ouders & Onderwijs. Als gesprekspartner heeft Ouders & Onderwijs het eerste jaar vooral geluisterd. Voor een nieuwkomer is die bescheiden opstelling een verstandige strategie....

Oberon en/of de samenwerkingspartners mogen dit verstandig vinden. OUDERS VAN WAARDE vindt het hemel schreiend. Zeker in een tijd waarin er zoveel aan de hand is bij de introductie van Passend Onderwijs en toen nog aanstaande lerarentekort. Naar de ouders toe is het een groot onrecht. Wij kunnen ons niet voorstellen dat de Tweede Kamer zoals het Ministerie stelt dit gewild heeft.

De tandenloosheid van Ouders & Onderwijs is kenmerkend voor de organisatie. De Checks and Balances die nodig is voor een onderwijspolitiek van autonomievergroting en deregulering is volledig weg. De ouderorganisaties waren zoals enkele medewerkers van collega-onderwijsbonden,-organisaties opmerkten 'kaltgesteld'.

Het rapport wemelt bij nadere beschouwing van dit soort zaken. In dit commentaar laten we het hier bij maar op verzoek kan nog wel meer aangevuld worden.

De drie grootste landelijke ouderorganisaties VOO, OUDERS VAN WAARDE en BALANS geven alle drie aan dat Ouders & Onderwijs hen en hun achterban niet vertegenwoordigt en dat op deze wijze ook nimmer zal doen. Het verbinden van de ouderorganisaties dat Ouders & Onderwijs zou moeten doen is verworpen tot het financieren van een paar kleine vooral lokale ouderinitiatieven. De taak die Ouders & Onderwijs meekreeg gaat, in weerwil van het rapport van Oberon, mank.

Feitelijk het enige dat redelijk werkt is 5010. Maar dat is nu juist een dienst die men, door de subsidietechniek van het Ministerie, in de schoot geworpen kreeg nadat de vier ouderorganisaties deze hadden opgebouwd. De prestaties bij 5010 liggen ook flink lager dan in het verleden. Maar ook dat wordt door Oberon vergoelijkt. Terwijl in de tijd dat 5010 onderdeel van de 4 ouderorganisaties was het Ministerie jaar na jaar hogere prestaties eiste. Het sap van de bloem doet zijn werk.

OUDERS VAN WAARDE is nieuwsgierig naar de opstelling van de Tweede Kamer. Daar ligt immers de crux. De opstelling van het Ministerie in de afgelopen 4 jaar was daarin veelzeggend 'niet wij maar de Kamer die de burgers ons gegeven hebben...' Alleen de kamer, door een nieuwe groep burgers gegeven, kan daar kennelijk verandering in brengen.

Wij worden graag gehoord voordat u een besluit neemt.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 - inbreng OUDERS VAN WAARDE naar onderzoekers Oberon

BIJLAGE 2 - transcript Power Point presentatie Oberon

Evaluatieonderzoek Ouders & Onderwijs

Gespreksleidraad interviews

Drie doelen van Ouders & Onderwijs staan centraal: het **informer**, **verbinden** en **representeren** van ouders. Met het interview willen we nagaan in hoeverre Ouders & Onderwijs die drie doelen bereikt, of dat op een efficiënte manier gebeurt en hoe dit in de toekomst evt. zou moeten gebeuren.

Informer van ouders

1. Weten ouders die vragen hebben over onderwijs Ouders & Onderwijs te vinden?
2. Voldoet de informatie/ondersteuning van Ouders & Onderwijs volgens u aan de verwachtingen van ouders?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE :

Allereerst : Bij veel van deze en andere vragen baseren wij ons deels op de informatie die wij hebben van de website en uit het jaarverslag van Ouders & Onderwijs. Wij werken niet met hen samen en hebben geen 'inside information'. Er is over bovenstaande vragen door ons geen onderzoek gedaan in onze achterban. We hebben niet meer dan signalen uit onze contacten en cursussen waarbij opvalt dat onze cursisten – als het ter sprake komt - Ouders & Onderwijs doorgaans niet kennen. Als OUDERS VAN WAARDE krijgen wij zelf ook nog regelmatig vragen van ouders die we zelf helpen met advies en het geven of vinden van informatie. Een enkele keer hebben we een ouder aan de lijn gehad die zich ontevreden toonde na een eerder contact met Ouders & Onderwijs.

Aansluiten bij lokale initiatieven

3. In hoeverre sluit Ouders & Onderwijs aan bij (lokale) initiatieven die ouders reeds ontplooiën?
4. Zijn de criteria op basis waarvan een budget kan worden aangevraagd voldoende helder?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE :

Hier hebben wij geen eigen ervaring mee. Wij werken niet samen met Ouders & Onderwijs. Wel horen we uit kringen van de lokale initiatieven dat Ouders & Onderwijs na een aanvankelijk optimistische start nu een wat gespannen verhouding heeft met de lokale initiatieven die zich op landelijke niveau manifesteren. We kunnen dat echter noch bevestigen noch ontkennen. In het activiteitenverslag van Ouders & Onderwijs lezen wij meerdere malen dat zij samenwerkt met ouderorganisaties zonder deze bij namen te noemen. Maar op een enkel punt worden daar wel namen bij genoemd. Het gaat dan

om het OCO (een Amsterdams adviesbureau voor ouders op Amsterdamse scholen en de Reformatorische Oudervereniging (dat is echter een landelijke organisatie voor ouders op reformatorische scholen).

Met het budget idem dito. Wij hebben noch nooit budget aangevraagd. Ook hier horen wij onvrede uit derde hand. Waarbij een organisatie zelfs onder druk zou zijn gezet om een juridisch geding in te trekken op straffe van - als dit niet zou gebeuren - het niet toekennen van een budget. We vinden het echter op de weg van deze organisatie liggen om dat aan u (c.q. het Ministerie of het Parlement) te melden. Uit het activiteitenverslag halen wij dat het beschikbare budget voor stimulering van ouderinitiatieven in 2015 en 2016 flink is onderbenut. Er wordt dus weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een financiële bijdrage te krijgen voor activiteiten van ouders. Dat geeft te denken.

Gesprekspartner overheid en onderwijssector

5. *Representeert Ouders & Onderwijs zich voldoende onderbouwd richting overheid, onderwijssector en politiek?*
6. *Vervult Ouders & Onderwijs een duidelijke rol binnen het systeem van 'checks-and-balances' (inbreng verschillende stakeholders; besturen, onderwijzend personeel, ouders, leerlingen)?*

Antwoord OUDERS VAN WAARDE: Nee. Verre van dat. Ouders & Onderwijs representeert misschien wel zichzelf maar niet de ouders. Zij presenteert zich als koepelorganisatie maar alleen de Reformatorische Oudervereniging hanteert, als enige, die term ook op zijn eigen website. Tegelijkertijd meldt de website van het ROV dat zijzelf haar achterban vertegenwoordigt naar overheid, politiek en onderwijsveld.. Op de website van de andere 'vaste' partner van Ouders & Onderwijs OCO –Amsterdam hebben wij niets over Ouders & Onderwijs kunnen vinden dus ook niet over de vraag of Ouders & Onderwijs hen representeert. Ouders & Onderwijs is feitelijk geen koepelorganisatie want overkoepelt niets of in ieder geval te weinig.

Uit de jaarverslagen halen wij dat Ouders & Onderwijs in de afgelopen jaren heeft geprobeerd een ander, eigen, kanaal – los van de ouderorganisaties - op te richten. Met financiering van het Ministerie en met de hulp van een voor ons onbekende organisatie Stichtingopvoeden.nl uit de sfeer van VWS is www.Delen.OudersOnderwijs.nl tot stand gekomen waarop een vertelpunt is vormgegeven waarop ouders hun verhalen kunnen vertellen. Bij bezoek aan dit vertelpunt zagen wij twee vertellingen op de website staan. Een van een 'sociaal ondernemer' en een van een leerkracht / medewerker van een bureau voor flexleerkrachten. Op de zelfde website staat ouderwiki met 1 bijdrage en een vragenvanger. Dat is echter een webformulier. Het is kortom een merkwaardig alternatief voor een ouderorganisatie.

Er is een digitale landelijke ouderraad die bij stichtingopvoeden.nl een landelijk ouderpanel wordt genoemd waarvan de samenstelling ons ook niet bekend is.

Er is volgens het activiteitenverslag een Raad van Advies tot stand gekomen. De Raad van Advies (en de samenstelling daarvan) kunnen we echter niet op de site van Ouders & Onderwijs vinden zodat we ook niet kunnen zien wat dit representeert.

Ouders & Onderwijs is derhalve een bureau zonder achterban dat wordt gefinancierd door het Ministerie en dat de gelegenheid heeft gekregen ouderinitiatieven/-groepen te lokken met microsubsidies. Zelfs daar wordt onvoldoende gebruik van gemaakt. Zij heeft met geen enkele grotere ouderorganisatie een dusdanige band dat sprake kan zijn van het spreken namens deze organisatie. OUDERS VAN WAARDE zou eigenlijk geen enkele nu bestaande ouderorganisatie kunnen noemen die vindt dat Ouders & Onderwijs hen en hun achterban representeert en dus de representatie van hun achterban aan Ouders & Onderwijs heeft overgedragen.

Ouders & Onderwijs laat zich voornamelijk voeden door de inbreng vanuit de telefonische advieslijn 5010. Dat is een advieslijn die in het verleden met veel moeite is opgebouwd door de (toen nog) 4 landelijke ouderorganisaties en die onder de dwang van het subsidieverlies in 2014 is overgenomen door Ouders & Onderwijs. Onze 10 – jarige ervaring hiermee is dat via de 5010 lijn maar zeer beperkt beleidsmatige zaken naar voren komen. Het zijn voornamelijk vragen van ouders uit de dagelijkse onderwijspraktijk. De inbreng van Ouders & Onderwijs is - in de situaties die wij hebben meegemaakt (vooral Tweede Kamer, overleg tussen organisaties en in het overleg met de inspectie) - niet deskundig genoeg en er is onvoldoende een overall view van de belangen van ouders in relatie tot andere onderwijsontwikkelingen en onderwijszaken. De inbreng blijft vaak steken rond de vraag of er voldoende aan de ouders is gedacht. Verder zijn er (voor een deel extern) enkele rapporten geproduceerd.

Wij hebben ook de indruk dat Ouders & Onderwijs zeer terughoudend is met het geven van scherpere kritiek omdat ze niet wil riskeren dat ze dan ook nog de steun (en financiering) vanuit het Ministerie en die van andere organisaties verspelen. Er is een gebrek aan kritisch vermogen en een zelfstandige opstelling die nodig zijn voor een gezonde ‘checks and balances’ en daar gaan op de langere termijn problemen door ontstaan.

Internationaal hebben wij Ouders & Onderwijs 1x in een jubileum vergadering van de European Parents Association (een samenwerkingsorganisatie van de ouderorganisaties in Europa) gezien maar niet gehoord of anderszins een bijdrage zien leveren..

Rechtsvorm en organisatiestructuur

7. Ouders & Onderwijs is een stichting. In hoeverre past deze rechtsvorm bij de drie doelen?
8. In hoeverre past de organisatiestructuur van Ouders & Onderwijs bij de drie hoofddoelen?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

Dit vergt een wat langer antwoord.

De drie doelen van Ouders & Onderwijs die hier centraal staan zijn: het informeren, verbinden en representeren van ouders. Voor die drie doelen is de rechtsvorm/rechtspersoonlijkheid niet zo relevant. Een orgaan of organisatie kan in verschillende rechtsvormen bestaan of zelfs zonder rechtspersoonlijkheid. De centrale vraag is die van de organisatiestructuur en waar deze voor ten dienste staat. OUDERS VAN WAARDE (maar dat geldt ook voor de VOO en naar wij weten ook voor Balans) wil zelf ongefilterd de stem van de achterban zijn in de contacten met de overheid, de politiek, binnen het onderwijs veld en de scholen van zijn achterban. Daar is zij ook voor opgericht. Ouders & Onderwijs filtert en overruled en wordt mede daarom ook als ongewenst gezien door OUDERS VAN WAARDE. De achterban van de VOO wil de openbare school als norm in Nederland, de achterban van OUDERS VAN WAARDE staat voor de vrijheid van onderwijs. Zij vindt dat de VOO mag strijden voor de

openbare school en dus bestaansrecht heeft maar zij doet dat voor het bijzonder onderwijs. Die pluriformiteit staat centraal en de representatie daarvan is niet in een koepelorganisatie te vatten. Balans vindt dat het opkomen voor de kinderen met bijzondere pedagogische behoeften uit hun achterban het beste kan vanuit een daartoe gespecialiseerde ouderorganisatie. Datzelfde geldt voor allen bij het informeren en verbinden. De achterbannen van de ouderorganisaties hebben hun eigen kenmerken die voortkomen uit de keuze die zij hebben gemaakt voor de soort school of voor de eigen kenmerken van de kinderen. Het vertegenwoordigen, informeren, adviseren, scholen en betrekken van de achterban bij projecten heeft een onderling versterkend verband. Vanuit de scholing en advisering komen zaken naar voren die worden vertaald naar belangenbehartiging net zoals scholing en advisering weer een feedback krijgen in de informatievoorziening. Deze integraliteit is van groot belang.

Tegen die achtergrond is het mogelijk dat een bepaald onderwerp in gezamenlijkheid met andere organisaties wordt opgepakt. Voorbeelden daarvan zijn pesten, overblijven of materiele faciliteiten. In het verleden werd op dat soort zaken ook succesvol samengewerkt tussen de toen nog vier ouderorganisaties. Het gaat echter niet zover dat alles is onder te brengen in de vorm van een koepelorganisatie. Hierbij valt een vergelijking te trekken met de vorming van een kabinet of B&W in de politiek. Er wordt voor een doel een tijdelijke samenwerking aangegaan met behoud van de eigen politieke fracties en –organisaties. Het vormen van een koepel die de politieke coalitie fracties overkoepelt en namens hen zou spreken zou een politieke revolutie ontketenen.

Als er al zoiets zou moeten zijn als Ouders & Onderwijs dan zou het een dienstenstructuur moeten zijn ten behoeve van -, en beheert/bestuurd door de ouderorganisaties (van de 4 oorspronkelijken zijn nog actief VOO en OUDERS VAN WAARDE). Zo'n structuur zou de doelen kunnen halen en deze verbinden met de andere functies van ouderorganisaties. Deze structuur zou ook efficiënter kunnen werken dan de huidige. Het heeft ook geen rechtspersoon nodig. Onderlinge afspraken zijn voldoende.

Efficiency

9. Bereikt Ouders & Onderwijs haar doelen op een efficiënte manier?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

Nee. Ouders & Onderwijs verbindt niet en representeert niet. Deze doelen worden niet gehaald. Het informeren kan veel efficiënter met gebruikmaking van de kanalen van de grotere ouderorganisaties. Volgens het laatste jaarverslag (2016) van Ouders & Onderwijs heeft de dienst 5010, ongeveer de helft van het bereik van het 'oude' 5010 van voor 2014 toen de dienst nog werd gedraaid door de 4 ouderorganisaties. Via gezamenlijke (voorlichtings-)projecten en via de cursussen bereikten de 4 ouderorganisaties grote aantallen ouders (alleen al via de eigen bladen/magazines tegen de 100.000 ouders). Als wij het jaarverslag van Ouders & Onderwijs lezen dan hebben wij de indruk van een verregaande 'verrommeling' van de ouderbelangen.

10. Hoe verhouden de drie aan Ouders & Onderwijs opgedragen taken zich in de praktijk tot elkaar?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

Nu niet. 2 van de 3 doelen worden niet gehaald en staan ook niet ten dienste van het derde doel.

11. Is de verhouding activiteiten enerzijds en de hiervoor ingezette middelen anderzijds in balans?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE: Nee.

De financiële verantwoording roept vragen op.

- *Een vergelijk van de resultaten van 2015 en 2016 van Ouders & Onderwijs levert op dat er in 2016 ten opzichte van 2015 ca. € 200.000 minder is uitgegeven aan activiteiten/materiele kosten (30% minder) maar dat de salarislast met circa € 115.000 is toegenomen (40% meer)*
- *Er is een grote onderbenutting van stimuleringsgelden*
- *Er is vanuit projectsubsidies bestemd voor activiteiten een reserve opgebouwd en er wordt een reserve aangehouden van ruim € 250.000 waarvan €100.000 voor de continuïteit van de organisatie? Dat roept vraagtekens op*

OUDERS VAN WAARDE twijfelt sterk aan de effectiviteit van de activiteiten.

12. Ouders & Onderwijs werkt samen met diverse partijen, bijvoorbeeld in de informatievoorziening naar ouders. Zijn er efficiëntiewinsten te behalen door met (nog meer) andere partijen samen te werken?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

Met wie werkt Ouders & Onderwijs samen? Bij OUDERS VAN WAARDE is dat niet bekend en het activiteitenverslag van Ouders & Onderwijs maakt het ook niet duidelijk. Informatievoorziening naar/voor ouders en naar/voor de via school georganiseerde ouders (ouderraden, oudercommissies, ouders in medezeggenschapsraden en overblijfouders) verloopt naar onze overtuiging het beste via de eigen ouderorganisaties van de ouders en niet via deze kunstmatige weg.

Toekomst

13. Zijn de gestelde doelen nog actueel of is er een reden om de doelen bij te stellen?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

De doelen zijn valide maar de uitvoering is schraal.

14. Zijn er volgens u nog mogelijkheden voor verbetering? Op welk vlak en hoe zou dat het beste kunnen?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

Wij vinden Ouders & Onderwijs een niet geslaagd experiment dat ingegeven is door een politieke wens uit een andere tijd. De VOO en OUDERS VAN WAARDE hebben bewezen voldoende bestaansrecht te hebben. Geef VOO en OUDERS VAN WAARDE (en eventueel de ROV) als de twee algemene organisaties de gelegenheid om een betere structuur neer te zetten. Dat geeft ook meer helderheid in het landschap van de ouderbelangenbehartiging en – toerusting.

15. Heeft u nog andere opmerkingen?

Antwoord OUDERS VAN WAARDE:

In het jaarverslag/activiteitenverslag van Ouders & Onderwijs kwamen wij iets zeer merkwaardigs tegen. In bijlage 1 wordt een overzicht van cijfers gegeven. Daarin worden cijfers gegeven van Ouders & Onderwijs vanaf 2011. Ouders & Onderwijs is echter sinds 2014 actief.

mr. W.J.V. van Katwijk, OUDERS VAN WAARDE

- Leersum 18 september 2017

Oberon slides

Infopunt voor ouders

Bekendheid:

- Social media: 3.500 volgers en facebook: 6.500 likes
- Dig. Nieuwsbrieven: 1.800 abonnees
- Netwerk medez.: 240 leden
- Groepsgesprekken

Enquête ouders

- Klein deel kent O\$O, < 5%

Vragen per telefoon (0800-5010) en mail

- 2014-2016: 950 ouders per maand.
- 2011-2013 1.250 ouders per maand.

Gespreksduur neemt toe ivm complexiteit.

Website

- 2015: 24.000 bezoekers / 87.000 paginaweergaves
  - 2016: 133.000 bezoekers / 281.000 paginaweergaves.
-

Het onderzoek

1. Deskresearch: activiteitenplannen, jaarverslagen, zelfevaluatie, Kamerstukken;
  2. Twee enquêtes: a) ouders die vragen aan O&O hebben gesteld (227 ouders) en b) a-selecte groep ouders (212 ouders)
  3. Interviews met stakeholders: Ouderorganisaties, partners, sectorraden, ouderinitiatieven en ouders in de MR (25 interviews).
-

Verbinder en ondersteuner: ondersteunen

Verbinder: samenwerkingsrelaties

- Landelijke organisaties, op basis van specifieke ondersteuningsvraagstukken, issues, of denominatie;
- Regionale/lokale ouderplatforms;

- Werkgroepen (ouders en school samen, medezeggenschap, participatie onderwijs en zorg, MBO).
- Ouderinitiatieven rond bepaalde scholen.

Interviews:

- + Initiatiefrijk, laagdrempelig, vertrouwenwekkend en constructief;
- Niet voldoende pro-actief: netwerk van organisaties is niet landelijk dekkend (passend onderwijs, denominaties)

Verbinder en ondersteuner: ondersteunen

Ondersteunen: faciliteren van ouderorganisaties en groepen

- Faciliteren bijeenkomsten;
- Professionalisering;
- Ontwikkelen voorlichtingsmateriaal
- Promotiemateriaal

Budget is slechts voor 50% besteed. Alle ingediende verzoeken zijn gehonoreerd.

Interviews:

- + stimulans voor ouderorganisatie, criteria voldoende helder
- Onduidelijke criteria, directeur beslist zelfstandig (tot 1.000 euro), te weinig controle. Willekeur: wie het eerst komt, het eerst maakt. Organisaties vertegenwoordigen en financieel ondersteunen niet te combineren.

Gesprekspartner overheid

In gesprek met OCW, TK, sectorraden, inspectie. Ouders&Onderwijs wil alle ouders vertegenwoordigen; gesprekspartner zijn, geen actievoerder of lobbyist.

Aandacht wordt gevraagd voor wetsvoorstellen: overeenstemming ouders over handelingsdeel OOP, toelatingsrecht mbo.

Informatie verstrekken, in de vorm van brieven op basis van ervaringen, signalen en voorkeuren ouders. Voorbereiding met een zo breed mogelijke kring van organisaties. Ouders raadplegen via landelijk ouderpanel en Staat van Ouders.

- + Constructief, werkt goed samen, vertegenwoordigt alle ouders, directeur is goede netwerker, is zichtbaar.
- Neemt geen standpunt in, afwachtende, passieve opstelling. Eén organisatie doet geen recht aan pluriformiteit.
- Kwaliteit van informatie O&O niet duidelijk: enquêtes niet representatief, groepsgesprekken kleinschalig.

Checks and balances

- + Door combinatie van taken is Ouders&Onderwijs goed geïnformeerd en goed in staat om spreekbuis namens ouders te zijn;
- Overheid organiseert eigen inspraak, maar O&O fungeert niet als koepel;
- Tegenwicht bieden is moeilijk: belangenbehartiging is geen taak O&O.
- Rollenverstrengelijk: ouders informeren, overheid en sector informeren, financiële ondersteuning bieden: gevolg is te veel macht bij één partij.

Rechtsvorm

Pro stichting:

Stichting is laagdrempelig, alle ouders kunnen aankloppen;

Stichting vertegenwoordigt alle ouders, niet alleen leden.

Pro vereniging:

Bij een vereniging is duidelijk wat de achterban van de ouderorganisatie is. Leden hebben zeggenschap over een vereniging, ze kunnen bijv. bestuur benoemen.

Subsidierelatie:

Afhankelijkheid: probleem speelt zowel bij vereniging als stichting.

Governance

Bestuur: 6 leden, met ervaring als bestuurder in onderwijs of van organisaties rondom onderwijs;

Raad van advies: 10 leden, vertegenwoordigers van ouderorganisaties, schoolbestuurders, betrokkenouders.

Kanttekeningen

- Topstructuur is omvangrijk
- Risico van rolverwarring: wie is waarvoor verantwoordelijk?
- Voornamelijk e ervaringsdeskundigen.

Toekomst: doelen nog actueel?

Enquête

- Ouders vinden landelijke organisatie enigszins belangrijk (52%) of heel belangrijk (31%);
- Verwachtingen: opkomen voor belangen en spreekbuis zijn van ouders.

Interviews

- Info aan ouders: duidelijk maken waarvoor wel (alg. info) en waarvoor niet (spec. info, ondersteuning en advies);
  - Financiële ondersteuning: dit is vertroebeld in relatie tot andere doelen;
  - Gesprekspartner: geen monopolie gewenst van Ouders&Onderwijs, betere positie voor andere ouderorganisaties.
-

Aanbevelingen (1)

Informatiepunt voor ouders

- Uitbreiden en versterken samenwerking met andere organisaties, met name bij passend onderwijs;
- Vergroten naamsbekendheid, vindbaarheid online.

Verbinden en ondersteunen

- Samenwerking intensiveren en uitbreiden, met ouderorganisaties en experts binnen het onderwijs;
  - Meer gerichte inzet ondersteuning; investeringsplan, gericht op versterken van netwerkactiviteiten en deskundigheidsbevordering ouderorganisaties (landelijk en lokaal/regionaal);
  - Afschaffen 'eerst-komt-eerst-maalt'-systeem;
  - Van financiële ondersteuning naar ondersteunende activiteiten (begeleiding, deskundigheidsbevordering).
-

Aanbevelingen (2)

Gesprekspartner sector en overheid

- Informatie verstrekken aan sector en overheid. Zowel generiek beeld geven (Staat van de ouder), als gericht onderzoek naar bepaalde problematiek bepaalde groepen ouders. Transparant zijn over herkomst informatie;
- Afstemmen met organisaties van specifieke groepen ouders. Geef hen een podium in overleg met overheid en sector.

Governance

- Versterken raad van advies met onafhankelijke (wetenschappelijke) expertise;

Subsidie

- Structurele subsidie ipv projectsubsidie. Bij bijstelling opdracht, aanpassing subsidiebedrag, ontschotting.